

Sandmelen og Leppäruto - lyttepost med eksotisk oreskog

Faktaark for prosjektet «Fugleturisme i Midt- og Øst-Finnmark», et prosjekt i «Naturarven som verdiskaper (M)»

Sandmelen er en sydvendt sandbakke ved Lakselva i Porsanger kommune. All vegetasjon er avblåst i et lite område, og noe av den finkornete sanden er flyttet innover i skogen, hvor det er dannet store sanddyner som har begravd en del trær. Nedenfor sandbakken ligger en rik og storvokst oreskog, Leppäruto, omgitt av syd- og vestvendte bjørkelier. Området ligger øst for Lakselva.

Sandmelen er et område stort sett brukt av lokalkjente ornitologer. På stille dager er det en fin lyttepost hvorfra man kan høre fuglelydene nede fra oreskogen og bjørkeliene rundt. Gråorskogen er stedvis en flomvannskog som går helt ned til Lakselva, og som strekker seg en liten kilometer sydover.

Beste besøkstid

De første sangfuglene dukker opp i siste halvdel av mai. Den beste besøkstida vil derfor være fra medio mai til primo september.

Habitat og observasjonsarter

Topografien i området gjør at gråorskogen i dalbunnen blir både varm og stille. Oreskogen er stedvis tettvokst og frodig, med tett markvegetasjon. Langs elva vokser det mye villrips. Det går noen uttørkede elveleier gjennom området, stedvis med svært bløt leire. Små dammer, kroksjøer, som ligger igjen etter vårflommen, skaper gode oppvekstforhold til insekter. Disse er god føde for fuglene, men kan være plagsomme for oss mennesker.

Av fugler som er observert i området, er kanskje gulsanger og dvergspurv de mest sjeldne. Ellers er det

© Almar Paulsen

Utsikt fra Sandmelen oppover Lakselvdalen. Leppäruto ligger til venstre i bildet.

© Almar Paulsen

Sandmelen sett fra syd. Skogen foran er en del av Leppäruto.

mulig å høre/treffe på gran- og løvsangere, bøksanger, grå fluesnapper, granmeis, kjøttmeis, lappmeis, grå- og rødvingetrost, strandsnipen og ringduer. Langs elva kan man ofte treffe på sil- og kvinender.

Adkomst

Området ligger sydover langs E6, ca. 3 km fra Lakselv sentrum der gang- og sykkelstien slutter. På vestsiden av veien er det en liten utkjøring hvor man kan parkere. En gammel vei går vestover inn i området. Det går flere stikkveier inn til venstre. Ta den første som er brukt av både syklist, motorsyklar og firehjulinger. Ved å følge denne veien kommer man til bakkekanten, hvor man kan velge å gå inn på selve Sandmelen, eller velge å følge en sti ned mot elva og oreskogen. Dette er en «fiskersti» som fortsetter langs elva et stykke sydover, men det er også mulig å svinge til venstre og inn i oreskogen.

Annet

I Lakselv finner en det meste av hva man måtte trenge for et lykkelig friluftsliv; kolonialbutikker, sportsbutikker, bilutleie, legestasjon, politi, overnattingsbedrifter, bussstasjon, flyplass osv.

Faktaarket er laget av Almar Paulsen

© Almar Paulsen

Oreskogen i Leppäruto (Leppä = or Ruto = skog)

© Terje Kolaas

Dvergspurven kan forekomme i oreskogen